

ȘEZĂTOAREA

Anul VII.

Folticenii, Iulie-August 1902.

No. 5 și 6.

Femeea cea proastă

Ci-că hăt demult, demult, pe vremea cînd, după cum spun bătrînii, bătrînii de 20 ani umblau în durligii, și fetele de 16 ani numa'n poale, iar flăcăii să insurau la vîrsta de 30-35 de ani, da nu ca acum, niște mucosi; pe vremea aceea, cum zice, un flăcău tare bogat o pornit să să 'nsoare. Dir la deal, dir la vale, dir într'o parte, dir într' alta, să duce într'un sat la un om tot chiabur, care avea două fete. Cea mai mare, hidă și pogauă de n-o ținea pămîntul, și pe lingă acestea era și proastă și bătrînă; iar cea mai mică, tot fată mare, frumoasă în lung și-n curmeziș, și tare cuminte. Cum o vede flăcăul pe cea mai mică, de odată-i pică tronc la inimă! Pentru că ori cît umblasă el, nu mai dăduse încă peste una așa; și nici una, nici două, iutră'n vorbă cu tată-său.

După ce să 'nvoesc din zestre, pornesc să facă — cum să zice — pe treabă, adecătelea să pregătesc de nuntă. Da părinții fetei voiau să 'nceapă stogul de la vîrf și s-o vadă urnită din casă mai întău pe fata cea mai mare.

Sosește ziua nunții. Mirele vine de cu sară cu alăt și cu scripcari, ca să ȋea mireasa. Da pe-atunci, să spune, că era obicei, că miresele purtau în loc de lobot de peteală, ca acum, un fel de broboadă deasă peste sață.

Părinții fetei să 'nțaleg cu una cea mare, ca în locul adevăratei mirese, să dea pe fata cea mai mare.

O duc la casa mirelui și a doua zi să cumnă. Joacă nunta toată ziua și sara de obicei, cînd era la sfîrșitul mesei celei mari, vin și-i ridică lobotul miresei. Cînd colo, care nu a fost spațma bietului mire și mirarea tuturor nuntașilor, văzînd cît de tare a fost înșalați. Ce să facă acum bietul om? S-o trimeată acasă, nu-ȋ da voe popa, să rămie cu ea, cum era să trăiască cu sluta 'n casă? În sfîrșit, părinții fetei, ca să nu să mai facă zurbavă și ca să rămie

și cu sluta măritată, i-o mai dat ginerului hartam pe de-asupra zestrei, încă pe atita, și împăcăciune s-o făcut.

Ei, de-acuma aține-te duduță și inghite Agachi praj verde, și apoi du viață cu uritu și cu prostu.

Cu chiț, cu vai o trăit ei, cum Doamne o trăit, pînă într'o vreme. Da barbatul să zice c'avea un burduf de bani și-l ținea ascuns într'o camară, unde umbla numai el. De cite-orî să ducea de acasă, el da de grijă nevestei, să nu cumva să umble în camară, c'acolo-i *borza*.

Intr-o zi el să pornește de-acasă și-i spune, ca de obicei, să nu umble 'n camară, și pe cînd a veni, să-i facă de mîncare curechiu cu carne. Femeea, după ce să duce el, să punce la oglindă, afară, ca să se pieptene; iar o vacă sta culcată jos și ruguma. Să vede că chipul vacii să vedea în oglindă, că de la un timp ea zice vacii: — De, haram afurisit, da altă treabă n'ai, numai să mă strîmbi ?

Vaca însă își căuta de rugumat.

— Da nu ț-am spus odată să pleci de-aicea ? Vaca pace.

— Ei așa ț-i treaba ? Las că te'nvăț eu mințe. Și cum zice, Inciudată, iea un topor și taie vaca. Apoi aducîndu-și aminte că barbatul i-o spus să facă curechiu cu carne, taie vaca bucăți, bucăți, le 'nșiră pe prispă, apoi taie curechiul fâlii, fâlii și pune pe carne. Chiamă ciniț și le spune: Luați sama și-ni păziți curechiul ist cu carne, că să nu vie alți ciniț să-l mințce. Apoi se iea și pleacă în sat. Cînd vine acasă, găsește numai curechiul, iar carnea o răfuisă ciniț. Ciudă mare. Priunde și ea ciniț, îl duce în pivniță, îl leagă de cipurile antalelor cu vin și începe a-l bate. Bieții ciniț smuncindu-se, scot cipurile și fug afară schelălăind; iar vinul curge tot din vase.

Văzînd ea una cit asta, ce să facă ? Fuga'n hambar, iea sacii cu făină și-i toarnă în pivniță peste vin, ca s'astupe balla.

După asta, vede trecînd pe la poartă un om c'un car cu oale.

— De vinzare ț-i s oalele, bădică ?

— De vinzare, lelică.

— Cit cei pe ele ?

— D-apoi cit dai D-ta ?

— Știi ce, bădică ? Eu am o borză 'ntro camară și barbatu-meu tot imi spune să nu cumva să imblu la ea, și eu, drept să-ți spun, că mă cam tem să șad cu borza 'n casă. Dă-mi D ta oalele și ie-ți borza.

— Bucuros, zise omul, care 'uțeluse îndată cam ce fel de borză-l în cameră.

Trage carul cu oalele în ogradă, le descarcă întră 'u camară și ia borza, adecă burduful cu bani, îl pune 'n car și plecă în drumul lui.

Femecea apoi ia oalele și le-nșiră toate prin part, și cind la urmă, rămîue o ulcică mai mică, care n'avea loc.

— Dați-vă mai încolo, să'ncapă și ulcicuța asta, zise ea oalelor. — Da dați-vă mai încolo, vă zic, ce mai așteptați? — Oalele pace. — Așa! nu vreți? Ei, lasă, că v'arăt eu vouă! Ia o măcincă și jap, jap! în oale, pînă le strică pe toate. Apoi ia ulcica cea mică ș'o pune într'un par, singură.

— Ia, așa! Auzi? Din pricina hîrburilor istora, să nu încapă ulcicuța asta, saraca mititică!

Cind vine barbatul acasă, femecea-l iese luaiute la poartă și-i spune: — Măi hîrbate, nu știu una.

— Ce-i, măi femece? Îi fi mai făcut vr-o dandanae de-a tale.

— Ba. Am dat borza.

— Ce spui?! Zice omu 'ucremenit.

— Am dat borza! Iacă cum: O venit un om c'un car de oale și eu i-am dat borza și el mi-a dat oalele.

— Cui ai dat-o?

— Și eu am pus oalele 'n part și rămăsese asta mititică, care-o vezi colo. Eu n-aveam unde o pune. Eu zic oalelor să se dec în lături, să facă loc și iștei mititele. . .

— Cui ai dat-o, măi femece, spune!

— Și oalele nu vreu. Da am luat și eu o hotă și le-am spart pe toate.

— Ho! moară stricată, destul! Lasă hîrburile la naiba și spune mai repede, cui ai dat borza, strigă omul scos din simțiri.

— Ș'am pus ulcicuța mea cea mititică în loc. Auzi? hîrburile, să nu vrec să se dec în lături! Saraca mititică, uite cit îi de frumușică.

— Ei, sta-ți ar hîrburile 'n gît să îi stee, ci spune odată ce te utreb: Cui ai dat borza, cum îl chiamă și 'ncontro a apucat?

— De apucat, o apucat în colo; de chemat, du-te și tu și-l întreabă cum îl chiamă.

Fuga omul pe drum, fuotro i-o arătat nevasta; da de omul cu borza n-o mai dat nici pînă 'u ziua de azi.

Și de-atunci, se zice, a eșit obicei, ca mirecele să poarte be-

teală la cununie şi să nu mai imble cu broboadă pe obraz. pentru ca flăcăii la însurătoare să fie feriţi de înşelăciune.

Şi tot de atunci a rămas şi zicătoarea : *Că ajunge o maciuca la un car de oale.*

Const. Teodorescu

institutor. Roman

Basmul lui Bucur hoţul.

Fost' a, ci-că, odată un om sărac, dar aşa de sărac că nici după ce să bea apă n'avea. — Dacă văzu că-i pling copilaşii în vatră de foame, a înjugat boii la căruţă şi plecă pe ici încolo. Ce făcu el ce drese, că găsi o bănicioară de mălaiu, şi se întorcea cu el acasă, dar când s'apropie de casă, numai ce să vezi că se iulepeni o căruţă în oleacă de noroiu. Hăis, plăvan, cea ! pădurean, să se mişte căruţa, pace ! Mai veni şi altul cu boii, dar nici cu patru n'o putu cirni. Când se căsnea el acolo, vede un uncheaş cu o barbă lungă, s'apropia de el (ăsta era dracu). — Măi, omule, zise el — ce-mi dai tu ca să-ţi scot eu căruţa ?

— Apoi de, zise omul, cam ce să-ţi dau ?

— Să-mi dai un lucru de la tine d'acasă ?

— Apoi ce să-ţi dau, nevasta poate ?

— Nu nevasta.

— Copiii atuncea, căci am trei copii.

— Nici vr'un copil din cei trei.

— Apoi dacă nu nevasta şi cei trei copii, atunci fie, îţi dau ce vrei.

— Bine, a zis uncheaşu, şi cum puse mîna pe căruţa să şi deschedecă.

Cînd ajunse omu nostru acasă, găsi nevasta şi un copilaş lungă ea ; acum pricepu el ce ceruse uncheaşu şi rămase copilul făgăduit lui dracu.

D'atunci trecu multă vreme ; se făcuse copilul dracului flăcăiaş, cînd într'o zi numai se pomeni tat-su cu el că şi luase o traistă ş'un băţ, şi-î spuse că pleacă la al de i l-a făgăduit

— Mergi sănătos, fătul meu, zise tatăl cu lacrămile pe obraz. Şi să duse băiatul, se tot duse ; cînd la un apus de soare, ajunse într'o poiană ; aci minune mare : în mijlocul poanei un fag mare,

ȘEZĂTOAREA

crăcile loale erau ciuulite și în fie-care ciot alinuată câte o armă, și erau o mulțime de puști, pistoale, iatagane, cuțite. Și cînd sta el și se minuna de așa istorie, numai ce se pomenește față în față cu un om voinic, cit un stejar, și înalt cit un brad. Țsta era Bucur hoțul, care d'atîlea păcate ce făcuse nu se mai găsea loc nici în iad de el. Cînd se răsîi odată, mai că nu intră în pămînt flăcăiașul nostru, doar că putea murmura că-i un biet om sărman și că-i făgăduit lui dracu, ș'acolo merge acum. Cînd auzi Bucur așa, mai că nu sări în sus de bucurie; îl rugă pe flăcău să întrebe și despre el pe dracu, multe păcate are și cum le-ar putea ispăși? Și dacă-i făgădui flăcăul, apoi îi dete drumul. Mai merse flăcăul nostru ce merse, și printr'o pădure ce-i dete în gînd, se puse și-și făcu o bisericuța militică și-o băgă în traistă. Cînd soarele era la toacă, se pomenește d'odată înaintea unei porți; aci era iadul. Intră și el năuntru, se mai suci, se mai învîrti, mult nu slătu pe gînduri, scoase din traistă bisericuța, o puse jos și după ea zicea să facă alta mai mare. Cînd tot ciocănea el, tot cioplea, iaca numai vine un drac.

— Da ce faci tu acolo, măi?

— Ia vă fac și vouă o bisericuță, că cit e de mare jînutul asta a vostru, n'aveți nici una.

— Mă, fugi d'acolea cu biserică; cînd o auzi tartarul, te omoară.

— Ce să omoare, măi! ia să vedem, lui îi dă mîna să vie la mine, că-i dau cu biserică în cap.

Ba sucită, ba învîrtită, el de loc; lucra înainte și se tot uita la biserică militică.

Pleacă drăcușorul să-i spue alui mai mare. Cînd auzi tartorul, într'un suflet veni la el.

— Ce faci tu aci, mă?

— Dar tu nu vezi ce fac!

— Mă, ești d'aci cu biserică la cu tot.

— Nu es, dacă mi-ai da zachisul ăla care ți l-a dat tata cînd eram mititel, apoi plece; dar alt-fel nu.

— Mă ești afară că te bag în cămara lui Bucur hoțul.

— Nu es, vă fac biserică aci.

Dacă văzu dracu și văzu că n'o poate scoate la capăt cu el, apoi îi dădu contractul ăla, c'a fost avînd dracu contract cu tat-su.

După ce i l-a dat și l-a rupt, tot nu pleca și lucra la biserică, dracii s'a fost strîns împrejurul lui; dar nici unul nu îndrăsnea să d'uptorie de el.

ŞEZĂTOAREA

— Dar acu ce mai vrei, măi, a fost zis tartarul ?

— Ce vreau, ia să-mi arăți și mie cămăra lui Bucur hoțul. N'avu încotro dracu, trebui să-i facă gust, și-l duse acolo la odaia aia. Cînd acolo ce să vezi, o odaie de her, un pat tot de her și dedesuptul patului un fel de grătar ; d'acolo a fost eșind vîlgărie de foc, și de para focului patul era roșu, iar sus podeala nu era ca toate podelele, ci era de ceară și de dogoarea focului s'a fost topit și cădea picături jos. Patul ăsta era pregătit pentru Bucur.

S'a fost minunind flăcăul nostru, și numai ce-i veni lui că în-
trebă pă tartar :

— Multe păcate să fi făcut Bucur ăsta ?

— Hei ! multe, așa de multe că numai încep nici în catastrifurile noastre.

— Și oare nu le-ar mai putea el ispăși nici odată ?

— Ba le-ar putea, cum nu.

— Ei, ca cum să facă ?

— Apoi cum, să ia și să facă un foc de erăci de măr dulce, și din focul ăla să ia un tăciune și într'un vîrf de munte să-l vire cu arsura în jos, ș'acolo să care apă și dacă s'o prinde ș'o face mere, apoi să se sue sus, să scuture de 3 ori, și cite mere o mai rămînea, cu alitea păcate moare el.

Dacă află astea, pleacă flăcăul nostru din iad. Cînd ajunse în poiană, se întîlni iar cu Bucur, îi spuse cum văzuse odaia, cum era și cum ar putea să-și ispășească păcatele ; dar la urmă nu-i spuse ca să se sue sus și să scuture, ci îi zise numai c'atunci cînd s'o prinde să-l caute pă el, și-și luă ziua bună și plecă. — Cîm îl învățase flăcăul așa făcu, și cără la apă în vîrfurile piscului trei ani deiarindul, făr' să dea semne că s'ar prinde. Al patrulea an începu să-i dea ciolului ăla lăstari și pînă se făcu mare, mai cără încă trei ani. Cît era el de voinic, Bucur, acum tot suind și scoborînd i-se făcu-se sărmanul șira spinărei ca toarta cîldărei. — Al șaselea an s'a făcut mărul mare și nu se mai știa ce de flori avea. A plecat atunci Bucur să-l găsească pă flăcău. A umblat el cît a umblat și l-a găsit. D'atunci, flăcăul ăla s'a fost făcut chiscop, așa a fost de bun la D-zeu. S'au dus acolo la măr amîndoi, mărul a fost avînd mere de se rupea erăcile. Atunci a zis chiscopul lui Bucur să se sue sus și să scuture de trei ori și cînd isprăvi de scuturat mai rămase în vîrf trei mere.

— Iacă. Bucure, zise chiscopul, numai cu trei păcate ai mai rămas. Iar Bucur, cînd să se dea jos de pîrttură ghiue ce-i părea,

numai s'a scăpat jos din măr și pînă jos nu s'a mai ales nimic de el, de cît trei firicele de țarină.

(Din Crechești. R. Sărat)

Hristian N. Tapu.

Povestea Pinei.

Era odată o babă și un moșneag. Baba avea trei fete și moșneagul un băet. Băetul moșneagului păștea toată ziua vitele la cîmp. Intr'o zi băetul zice : „Tată, dă-mi și mie un vițel să fie al meu“. Dar mama lui care era maștină, nu vroia cu nici un chip să dea moșneagul un vițel băetului, și-i vinea să moară de ciudă cînd moșneagul i-a dat un vițel. Văzînd ea că moșneagul ține mult la băet, și-a pus în gînd să-l omoare cu orî-ce chip. A doua zi l-a trimis din nou cu vitele la păscut, nemincat și nebăut, dar mai pe urmă a făcut o turtă cu cenușă și a trimis fata cea mai mare după dînsul. Bouțul băetului era năsdrașan și zice stăpînului său : „Stăpine, stăpine, cum ai să trăești cu o turtă de cenușă ; mai bine sucește cornul meu cel stîng“. Și cum a sucit cornul cel stîng, s'a făcut o masă cu tot felul de mîncări și de bănturi. Băetul s'a pus și a mîncat bine și din slab ce era, s'a făcut un băet gras și frumos că la soare te puteai uita, dar la el ba. Fata cea mare a adormit pe drum, și cînd s'a trezit a svirlit turtă de cenușă, iar măseii i-a spus o minciună. Baba văzînd că băetului îi merge bine, și că se face din zi în zi mai frumos, nu știa ce-i, și a trimis și pe fata cea mijlocie ; dar și aceasta a adormit pe drum și turtă de cenușă a svirlit-o. Amu, a trimis ea și pe fata cea mai mică, și aceea a văzut tot ce făcea băetul, că a luat cornul dela vițel, că s'a făcut o masă bogată și că băetul a mîncat. Fata s'a dus acasă și a spus măseii tot ce a văzut.

Sara, cînd moșneagul a venit acasă, baba i-a zis : „Moșnege, eu m'am îmbolnăvit rău de tot ; și să știi că mor, crăp, dacă nu vei lăsa vițelul băetului ca că-l mîncu.“

Cînd, sara, băetul s'a întors cu vitele de la cîmp, tată-său îi zice : „Dragă băete, îi-oîu da o păreche de boi, numai să lași să taiu bouțul lău ca să mînce mă-ta, căci almintrelea moare.“ Pe drum însă bouțul spuse băetului : „Stăpine, stăpine, cum oîu ajunge acasă, aî să mă iucidă în ocol ca să mă prindă și să mă tae. Dar să știi că eu n'am să stau la nimeni decît la D-ta ; și cum m'ei prinde, săi calare pe mine și să fugim“. Băetul a făcut

ȘEZĂTOAREA

așa cum i-a zis bouful, și sara în ocol, cînd moșneagul aștepta cu culitul în mînă, el a încălecat pe bou și a fugit amîndoi.

Și aș mers cale lungă să le ajungă, și a doua noapte aș ajuns într'o pădure. Atunci bouful a zis: „Stăpîne, să poposim aice, D-ta să mînuiești și să pase și eu ceva“. Amu, după ce băetul a mîncat, bouful s'a dus la păscut. Și tot stînd băetul așa culcat, gîndindu-se acasă a adormit. Și numai iată că vine pajura cea mare și-i zice: „Flăcău, flăcău, dormi? Dar unde ți-i bouful tău?“ — „S'a dus la păscut“. — „Dacă a veni de la păscut să vie la lacul de lapte, să se bată de trei ori în capete cu mine“.

Cînd bouful a venit de la păscut, flăcăul îi spune ce a zis pajura; el s'a dus și a omorît pajura cea mare. Cînd s'a făcut ziuă, bouful zise stăpinului: „Haî, stăpîne, încăleacă pe mine și să mergem.“ S'aș mers, s'aș mers, și tot într'o pădure aș innoptat. Băetul după ce mîncă, se culcă și adormi, iar bouful se duse la păscut. Și cînd îi era somnul mai dulce, iată că vine pajura cea mijlocie și-i zice: „Flăcău, flăcău, dormi? da unde ți-i bouful tău? Dacă a veni de la păscut, să vie la lacul de lapte, să se bată de trei ori cu mine în capete.“ Bouful s'a dus și a omorît și pe pajura cea mijlocie, și cînd s'a făcut ziuă, bouful a venit la stăpinul său și i-a zis: „Haî stăpîne să mergem“. Si aș mers toată ziuă, iar sara aș poposit tot într'o pădure. Peste noapte a venit la flăcău pajura cea mică și a spus flăcăului că bouful să se ducă la lacul de lapte, să se bată cu ea în capete. Bouful s'a dus, dar a fost omorît de pajură. El însă știa lucrul acesta și zisesă stăpinului: „Cînd are să mă omoare pajura, are să sară un coru la dreapta și unul la stîngă; tu să iei cornul stîng și să nu-l sucești pînă nu vei ajunge la un cîmp curat.“ Dar el, după ce a plîns pe tovarășul său, a mers, a mers, și din pădure tot n'a mai eșit. Atunci i-a venit în gînd să deschidă cornul, și cînd l'a deschis, s'a umplut pădurea cu tot felul de vite și tot felul de păseri. Cînd a văzut el aceasta, s'a umplut de jale, s'a pus jos și a plîns, a plîns mult, ne știind ce să facă și cum să adune toate vitele înapoi. Si cum plîngea el, numai eacă că-i vine un balaur la dînsul și-l întrebă, de ce plînge? „Cum n'oîți plînge, zice el, că nu pot aduna înapoi vitele, ca să pot eși la un cîmp curat“. Dar balaurul, care era un zmau spurcat, a zis: «Măi băete, dacă tu nu te-î însura cil îi trăi tu, eu te-oîu ajuta să-ți strîngi vitele; dacă ai să te însori, să fii al meu cu trup și suflet, chiar din ziuă cununiei». Băetul a făgăduit, și balaurul i-a ajutat de a strîns atîta nămol de vite și l-a scos și la un cîmp cu-

rat. Si cind a deschis coruul, a umplut cimpul cu vite și păseri. Aiunei el s'a pus, a făcut ocoale pentru vite și a strins mîncare pentru ele. Și s'a făcut boer că nu mai era altul ca dînsul. Și într'o zi aînceput alți boeri a-i zice : „Băete, băete, de ce nu te însori că ai atita avere, și ai cu ce ține o femeie“.

Atunci el le-a spus ce i s'a întimplat cu balaurul. Dar ei i au zis : „Cind te vei cununa, noi cu toții vom veni cu puștele și pistoalele încărcate, și avem să-l omorim“.

Cind era în ziua nunței, hop și balaurul, și a pus o falcă în pragul de jos și una în cel de sus, car meserii aînceput de frică cu toții.

Atunci a sărit pînea de pe masă înaintea balaurului și a întrebă : „Ce vrei tu, balaurule ?“ — „Vreau să ea capul mirelui“. — Pentru ce să ei capul mirelui ; ce ț-a făcut mirele să-i ei capul ? — „Eu am avut cu dînsul o vorbă odată, ca să nu se însoare, și el s'a înșurat“. — „Pentru atita să-i ei capul, a zis pînea ? Eu cite am răbdat și tot nu mă supăr. M'aînceput să mămănă și m'aînceput să grăpătesc cu grapa, și de acolo a dat ploaie mare și am crescut ; soarele m'a frîpt, m'a ars și m'a copt, săcerătorii m'aînceput să tăie cu săcerea și m'aînceput să sîmănească ; și m'aînceput să puie clăi și aînceput să vină cărătorii și m'aînceput să împingă cu țapoalele și m'aînceput să se vîrtească în car. Și eu am răbdat toate : răbdă și tu ! Și aînceput să aducă cai și m'aînceput să treacă ; și caii m'aînceput să mămănă în picioare, și am răbdat ; răbdă și tu ! Și m'aînceput să se vîrtească cu lopata și m'aînceput să vină și am răbdat, răbdă și tu ! Și aînceput să vină harabalele și m'aînceput să încarce cu dimerlia și am răbdat ; răbdă și tu ! Și m'a dus la moară și m'a măcinat, și m'a adus acasă și m'a cerut prin sită, și am răbdat ; răbdă și tu ! Și m'a pus la frămîntat și m'a dospit, și m'a frămîntat și a dat focul în cuptor și m'a frîpt și m'a ars și iacătă-mă, is pine frumoasă pe masă ; și am răbdat, răbdă și tu !“.

Și balaurul a crăpat drept în două, și a rămas mirele cu mireasa. Și am încălecat pe o poartă, și am spus o miuciuță toată ; și am încălecat pe o șea, și am spus-o așa.

(Auzită de la Ruxanda Sulim din Botoșani. 1901).

Teodor Gr. Goilav.

Bucătăria poporului.

Colivă se face ori din grîu ori din orez. Pentru colivă grîul

se alege de neghină, se udă cu puțină apă — se aburește — și se pisază în piură de se scămășază. Spalat bine, pentru a se curăți de *hoispa*, se pune la fiert, avînd de grijă să se tot mestece în oala în care fierbe cu o lingură, ca să nu se afume. Cînd griul e fiert de-ajuns și scăzut, se pune de se răcește și pe urmă se îndulcește cu zahar ori miere. Ast-fel pregătît, se pune pe tabla, și se dă o formă rotundă ori patrulă potrivită, se presară cu cafe prăjită ori făină de grîu prăjită, piura se face ca cafeaua, și peste fața asta se fac cruci și figuri cu zahar pisat, împodobindu-se încă și cu puț de zahar ori cu strafide roșii. Podoaba aceasta o face cine poate. Coliva ast-fel pregătită se duce la biserică să se sînșască. Colivă se face la praznice, la pînahizi, la lumormulări și se duce și ca jertfă la biserică. În mijlocul colivei se pune tot-dea-una o luminare. Coliva se împarte între fețele bisericesti, lăsîndu-se ce-va și bine-credinciosului. Din coliva sfințită se dă și oamenilor cu care te întilnești. Fetelor de popă, *crescute cu colivă* (care mîlucă colivă multă) li se zic *colivărițe*, în luare de ris.

Covașa e o mincare de post. Taranii de pe la munte u'o prea cunosc. Covașa se face din făină de popușoi dată prin sita cea deasă. În următorul chip : se ia o puțină curată, se pune în ea făină ceruită prin sita deasă, și *cutb* de borș, turnîndu-se în pulina acoperită apă clocotită, pînă se umple. Stînd 5, 6 ceasuri la căldură, covașa capătă un gust acrișor, și ea să poată fi întrebuițată la mincare, se fierbe la foc. Ca să aibă gust bun și să se înăcrească ușor, în făina de popușoi se pune și un pum de făină de grîu. Covașa se mincă cu mămăligă prăjită ori cu malai dulce. Vara nu se prea face covașă. Covașa are mare asamanare cu *braha* (braga).

Laptele dulce ori *dulcele* — cum îl numesc sătenii de la munte — se mincă fiert cu mămăligă. La cei mai mulți singura ființă care *îndulcește* casa țaranului e vaca. Laptele de oac numai primăvara se mincă fiert cu mămăligă, pînă a nu se strînge oile și a se pune pe brînză.

Laptele *crud* (nefiert) nu-i bun de mincat. Cînd laptele se fierbe în vase necurate, se corăsește (se iucheagă).

Unele babe, pentru ca vacile să aibă lapte mult și bun, le descîntă de *mană*.

Laptele cel mai bun se capătă loamua și de la vaca cu mluzat. Laptele dulce se pregătește cu crupe, cu orez, se îngroașă cu făină, cu pasat, cu tocmagi, ș. a

Crupele se fac la rișniță ori la moară din grăunțe de popușol. Laptele cu crupe se prepară așa: se strecură laptele prin *sitișca*, pentru ca să nu fie cu gozuri, și se pune în oală ori în ceaun, la fert; peste lapte se pun crupe spalate bine și curat, se lasă de ferb bine, mestecându-se în ceaun cit de des spre a nu se afuma, și după ce-s gata, se pun de se răcește. Turnate în *blid* (strachină) se dă la copii și casași spre ospalare. Laptele îngroșat cu crupe se dă de pomauă în *talgere* ori în *ulcele* la moși.

Laptele cu orez se prepară ca și cel cu crupe. Soiul acesta de bucate îl mîinecă numai sătenii mai cu dare de mîină, orezul fiind scump.

Posatul e rodul *malainului mărunțel* sau al *meiului*. Pasatul, înainte de a se pune în lapte, se bate bine în *chiuă* de se dejghioacă coaja de pe el, apoi se spală în apă curată, și cînd e gata, se pune în ceaunul cu lapte dulce de pe foc. În vas se mestecă des, spre a nu se prinde coaja pe fundul ceaunului și a se afuma. Cînd e fert bine, se adaugă sare, se lasă de se răcește pușiu, și apoi se mîinecă.

Tocmagi se fac din făină de grîu, muctă cu apă și cite-va ouă, și făcută turtă. Turla aceasta strînsă vălătuc se taie mărunt pe masă cu un cuțit. Tocmagi se lasă de se zvîntă. Cînd turla se face numai cu apă, tocmagi sînt de *sec*, de *popă* (de post). Laptele cu tocmagi se prepară în urmă ca și cel cu orez. Soiul acesta de lapte se face pe la moși de se dă în vase de pomauă. Laptele cu tocmagi îl cunosc mai mult sătenii din partea răsăriteavă a județului Suceava.

Laptele îngroșat se prepară așa: se pune pe foc lapte dulce, se îndulcește cu sare și se lasă pînă ferbe. Cînd începe se undeașcă, cu o mîină se țîrie făina iar cu alta se mestecă în lapte, ca făina să nu se facă *totoloți*, și să nu se afume. Cînd laptele e îngroșat după gust, se lasă de se mai fterbe pușiu și apoi se lasă de se mai răcește. Pus în strachină, se servește casașilor, ori cînd ei nu-s

toemai mulți, se mînuică cu lingurile de-a dreptul din ceain. mai ales pe la stîni ori țirle.

Mieșnița nu-î de cit tot lapte îngroșat.

Corasla se capătă de la vacile fatate de curînd. Laptele de la aceste vaci ferbindu se *se corăslăște*, avînd un gust dulceag. Corasla se mînuică fără plînc și fără mămăligă. Din coraslă se obține și brinză, mai ales cînd vaca fată prin posturi.

Laptele acru se prepară din cel dulce. Laptele dulce fierbindu-se în ceain ori în oale, și *covăsit* cu cuib de lapte acru, se lasă la un loc potrivit, și peste o zi, două, avem lapte acru. Drept cuib, dacă nu avem lapte acru, putem pune și puțin chișleag. Laptele acru se prepară și în *berbinți*, cînd voim a face cantități mari. Ca să avem lapte acru bun, laptele trebuie să fie tert în todeauna. Laptele acru se face ori din laptele de vacă, ori din cel de oi, ori din lapte dulce amestecat de vacă cu de oi.

cel de primăvară e cel mai bun.

Lapte acru de oi se prepară, cu mult meșteșug, de țaranii de la munte. Muntenii Suceveni sunt vestiți pentru laptele lor cel acru. Laptele acru de oi începe a se face pe la finele lui August, după ce s'au *răscolit* (deosebit) oile, și prin luna lui Septembrie.

Muntenii Suceveni, în vremurile mai vechi, pe cînd erau capre multe, amestecau laptele de oi cu cel de capră. Astăzi caprele rărindu-se, oi amestecă laptele de oi cu cel de vaci.

Laptele acru de oi cel mai bun e cînd se face *sadea* din lapte de oi. Înainte de a se pune laptele în berbinți el se fierbe. Unii baci pun în laptele de oi și apă, și ca să nu se cunoască pun zamă de scoarță de fag, ca să se închege bine ¹⁾.

Din lapte nefiert nu se face lapte acru bun.

M. Lupescu.

CIMILITURI

În anul 1898, Academia Română a editat un volum de *Cimilituri* ²⁾ al subsemnatului. De atunci am mai adunat un număr de

1) Com. de I. Teodorescu—Cotirgaș.

2) *Cimiliturile Românilor*, un volum de XIII, 400 pagini, în 16. — 3 lei.

aceste producțiuni ale spiritului poporului. Multe din ele se aseamănă cu cele deja publicate, dar le pun în această nouă colecție, pentru a se putea constata cât e de răspândită, în țară, fiecare cimititură.

Persoanele cari au bine-voit a-mi comunica cimiturile, sînt :

D-l *M. Lupescu*, adunate din județul Suceava :

D-l *S. Teodorescu-Kirileanu*, adunate din județul Suceava, și unele din Glodeni-Parpanița (Vaslui) ;

D-l *Teodor Bălășel*, din județul Vilcea :

D-l *Al. Vasiliu*, din Tâtaruși, jud. Suceava ;

- D-l *Gh. Rudeanu*, din Rudeni, jud. Argeș ;

D-l *I. Dimitrescu Durău*, probabil din jud. Bacău :

defunctul acum *V. A. Forescu*, din jud. Suceava :

D-l *S. Fl. Marian*, din Bucovina, mi-a comunicat o colecție întreagă pe care am întrebuițat-o în volumul meu, din care colecție mi-au scăpat cîteva din vedere, și le pun acum ;

În fine cu însu-mi am adunat cîteva personal.

În rîndurile de mai la vale dau la fiecare cimitură, numele culegătorului, adese ori în prescurtare ; astfel se va cunoaște și locul de origină al fiecărei cimituri.

Acul.

1. Laciú lucește
la gard îngrădește — Bălășel.

- a) Ce am într'un virf de neua
și strigă vai de ea și de ea
că se teme c'a cădea. — A. Vasiliu

Albina.

2. Maricuța graba
încunjură dumbrava,
de-a afla
hortă unde va
s-a băga ;
de nu, ba. — Marian

Ariciul.

4. Am un unchiș
cu barba ca dracu. — Pălășel
5. Am o vacă balșată
cu o mie de haragi pe spate.
S. T. Kirileanu.

Biserica.

- a) Măciucuța vlada,
încunjură dumbrava — Marian.

6. Cucuelă vinăla
hai la dînsa cumătră. — S. T. K

Aluna.

3. Vîjița, vai de ea,
joacă 'ntr'un virf de neua. —
Marian.

7. Am o babă bătrînă
ciuciuleți adună. — Bălășel.

8. Am o oae nucumă
 șede jos și deapănă,
 și se roagă rugului
 și se 'nehină cucului:
 Cucule, Măria Ta,
 eă mă rog la Dumneta
 să-mi dai sania și eapa
 să mă duc la soră-mea,
 e'am auzil e'o făcut:
 doi feși
 logofeși
 cu părul de aur creș.
 cu mațele 'n gavan,
 cu slugele 'n pahar.
 de la Ilie
 Pălie,

Giciți, voi logofeși, ce sa fie? —
 S. T. Kirileanu

Bostanul.

9. Ochi
 in plochi,
 scindură in groapă,
 gheme strinse
 funie intinsă. — S. T. Kirileanu

a) Oci in plop,
 scindură 'ngrop,
 funie 'ntinsă,
 gene strinsă. — A. Vasiliu

10. Am un tou roșu;
 toată vara il țin legat,
 și toamna se sparge de gras. —
 Bălășel.

Bradul și fructele lui.

11. Ce e nalt ca casa,
 verde ca mătasea,
 și nu se usucă

nici vara, nici iarna
 și splinzură jar pe mină. —
 Rudeanu.

Briciul.

12. Am un cal de fier
 și paște un munte de păr. —
 S. T. K.

13. Am o țarcă plutănoaga
 stă pe grindă și se roagă,
 și se roagă muscăcește;
 ce minucă, prăpădește. —
 A. Vasiliu

Broasca

14. Ce-î goală, goală
 ca o oală,
 și nechează ca o eapă? — S. T. K.
 (Gloden-Parpanița)

Broasca ușei

15. Țigănuș cu haine scurte
 rămâne singur in curte — S. T. K.

16. Ce șade la ușă? — Rudeanu.

Buratecul.

17. In tufa lui moș Dan
 țină un puț de ungurean. —
 V. A. Florescu

Bulughenele (cartofele)

18. Mă sui in pădurice
 să iaș ouă de vovice,
 luăș nouă,
 lășăș două.
 vovicea să se mai ouă. — Lupescu

Buricul.

19. In mijlocul cîmpului
 cuibu lonticului. — Bălășel.

Butea.

20. Nebunul satului
îmbrăcat cu cojoc de lemn —
S. T. K.

Cahlița.

31. Am o habă cu nuca 'u e...
S. T. K.

Calul.

22. Am un moș bătrîn, bătrîn:
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. — S. T. K.

Calul și căruța

23. Radică una
și pe cealaltă.
și bagă carne vie
unde trebuie să fie. — S. T. K.

Capul și păduchia.

24. Am un munte: pe munte o
pădure, și 'u pădure pasc porcii.
S. T. K.

Casa.

27. Coteș lipit.
în el de viețuit. — A. Vasiliu

Cavalul.

28. Am un lemn de două palme,
ciud răsufă, sună vaea.
Bălășel.

Căciula.

29. Buzdugan rotund
viră floci în fund. — S. T. K.

- a) Butucaș rotund
mivă floce afund. -- Lupescu.

- b) Reteveiu rotund
bagă floci la fund. Rudeanu.

Căruța.

30. Vine lelea de la Huși
călare pe un măgăruș. — S. T. K.

31. Tropa, tropa pe cărare,
eughel, menghel pe spiuară,
tetea ursu
după dlusu. — V. A. Florescu

Ceapa.

32. Turlea peste turlea,
buze de purcea. — S. T. K.
(Golden-Parpanița)

33. Sus pădure
jos preseure — A. Vasiliu, I Dim.

Ceara.

34. M-a trimis Doamna de sus
la cea de jos, să-mi spal ro-
chia în foc și s'o usuc în
apă. — Bălășel

Cercelul

35. Incirligată,
tubirligată.
în gaură de fată mare băgata.
Rudeanu

Corul.

36. Cine n'are fund? — Rudeanu

37. Am un ciur de alună
și cu o nucă 'utre ele.
Rudeanu.

Chiperul [ciud il pisezi]

38. Cimiliga ligată,
pe la c. aducu-[-o,
pul de băs indesu-[-o. — Lupescu.

Cimpoiul.

39. Am o rață
gudureață,
cu grumajii
gudurlui,
ciue-a glci
șapte sate c'or zgirci. — Lupescu

40. Umflă-mi-te,
gimfă-mi-te,
perpeleacul scoală-mi-te,
allă-î leacul,
moae-î capul. — S. T. K.

Ciubotele (cismele)

41. Hoț
mol
cind o scoți,
hir
mir
cind o vir. — S. T. K.

a) Hișo, hișo cind o bag;
hișo, hișo cind o trag;
rău imi pare cind o trag,
rău imi pare cind o bag. —
Bălășel.

42. Stăi lele să-ți bag pistolul.
S. T. K.

43. D'aci piu' la munte
gropi plu' la genunchi. —
Bălășel.

Ciuperca

44. Calugăriță într'un picior.
(Din Cristești. Suceava)

a) Giscă albă într'un picior. —

Bălășel. că-î bei zama. — S. T. K.

b). Am o pălărie bleagă
șede 'ntruun picior. — Bălășel.

c) Am un moșneguț
joacă într'un picioruț. —
A. Vasiliu

Cinopa.

45. O bag tare,
ș'o scot moale,
și-î cură apă din nas. —
Rudeanu.

a). O bag tare
și o scot moale
și-î cură apă din cioc. —
Bălășel.

46. Purecel c .. băț. — Bălășel.

Cintarul.

47. Gan, gan,
buzdugan.
găsiî mațe de țigan:
mă micram de ce era:
cirtîșă
de mirșită.
lapte de bivoliță. — S. T. K.

48. Am un cocoș cu mincinele
în gușă. — Rudeanu.

49. Cirlig în sus,
cirlig în jos
și la mijloc pasalic. — S. T. K.
(Glovent-Pârpanița)

Cirligul și fântina.

50. În lungul,
Leonora,

să-î eî sama

că-î bei zama. — S. T. K.

Cirligul de smul paie.

51. Am un bou : mluincă nouă
clăi de fin și balegă nu face. —
Bălășel.

Clampa ușei.

52. Am venit asară la voi
și-am prins pe moșu de buric
și-a făcut țivlic. — A. Vasiliu.

Clopotnița.

53. Corominislă viuată
cucuetă cumătră. — S. T. K.

Clopotul.

54. Pe o vale rotuudă vine stau-
ca clutind. — I. Din.

55. Am un cal balan :
cînd nechează
în capul satului se aude. — S. T. K.

56. Eă nu staă nici pe pămînt,
nici în cer ; dar cînd strig, s'a-
ude foarte repede. — S. T. K.

Cloșca și Uliul.

57. Tupilaș pe sub părete
maș belit în cele fete. — S. T. K.
(Glodenț-Parpanița).

Coasa.

58. Cățalușă lipova
linge cîmpul otova. — S. T. K.
(Glodenț-Parpanița)

a) Cățalușă limbravă
șterge cîmpul otovă. — A. Vas

59. Am o țarcă bulearcă
toți cîmpii aleargă. — A. Vas.

Cobza.

60. Ce-î la nas cu lumînări
și la pîntece
cu descîntece ? — S. T. K.
(Glodenț-Parpanița)

a) Am o vacă
bandraboarcă,
pe la pînteci
cu descîntece,
pe la îi
cu băcălii. — S. T. K.

b) Am o vacă
bandaboarcă,
pe la pîntece
cu descîntece,
pe la șele
cu mărgele. — S. T. K.

Cociorva.

61. Am un bou negru : bate zece
roși. — S. T. K.

Cofa.

62. Am o vacă,
o duc de coadă la apă — A. Vas.

Corabia.

63. Pauă impanată
pe apă lasată,
mila Domnului
în sufletul omului. — S. T. K.
(Glodenț-Parpanița)

Coscîțgul, cuțitul și carnea

64. Mă dusei în țirg,
deschisei creața,
și scoseși luciul

şi cumpărai roşul ¹⁾— S. T. K. 72. A Tatei spiuzurată,
a mamei crapată. — S. T. K.

Coşul.

65. Ursu'n sat
şi ciniî nu bat. — Bălăşel.

Coşul, vatra, uşa

66. Tata lungu,
mama lata,
lelea zbeguiata. — Bălăşel.

Coţofana.

67. Popa intră în biserică
şi ciomagu il lasă afară. —
Bălăşel.

Crăpătura.

68. Ce-î în casă pe părele şi nu-î
făcut de mină de om? — A. Vas.

Cuiul do la uşa.

69. Şede moşul în cotruşa
şi băejiî il trag de p...—
Lupescu

Culmea

70. În pădure născuî,
în pădure crescuî,
acas' dacă m'aduseră
frumos sovou îmi puseră.—
Bălăşel.

Cumpina fintinei.

71. Pe cea vale lată
şede-o babă cracauată. —
S. T. K.

73. Ştefan lungul
moae mucul. — S. T. K.
(Glodenî-Prapaniţa).

Cuptorul.

74. Cine şede pe brîncei
şi din el minineî! — S. T. K.

a) Am un moşneag :
şede pe brîncei
şi din c.. îi minineî.— S. T. K.

Curechiul.

75. Hurdurucî
buldurucî,
şede'nt'r'un picioruş — S. T. K.

76. Am un miel alb, creşte în-
tr'un picior. — S. T. K.

77. Mănăstire văruiată
într'un picior sprijinită.— S. T. K.

Curechiul murat.

78. Băgăî mina'n polohoc
şi scot pe prost de hot. —
S. T. K.

Cuţitul.

79. Am o frunză care te omoară.—
Rudeanu.

a). Găinuşă ciuşă
cu minciună în guşă. —
Rudeanu.

(va urma)

Artur Gorovei

1]. Pare că această similitură ar însemna, mai bine : punga, banul şi carnea. A. G.

CÎNTECE

457. — Frundzi verdi di oredz
vini pulci di ma vedz
piul-s grili măi verdz,
ei daei s'or săcera
orî mi-i măi vede orî ba,
pini codru frundza-ş (ini
tăţ voinici trăs(c) bini.
Tăţ voinici trag pl-acasi
la copcii ş la nevasti.

458 — Frundzi verdi mărăcuni
măi vâdzul-ai om pi lumi
si pălimasel ca mîni ?
Frundzi verdi măr domnese,
pălimăse, nu pălimăse,
ard in foc ş nu simţăse.
Citi boali li-am bolit,
di tăti m-am izbăvit :
asta boali ei-o bolese
nu poei si măi izbavăse
ei nu-i di la Dumuedzăn,
ş-i di la duşmanu mneū
ş-i dati cu lucrū răū.

459. — Frundzi verdi di marari
calu-i murgu ş fugari
volnic tiule ş talhari.
Doi mă lagi
doi mă-ntreabi
di-am murguţ cu coama neagri.
Eū li spun ei i-am vindut
la tirgu nou pisti Prut.
Da cu bani ce-i făcut ?
Eū li spun ei i-am băut
cu mindrili di la Prut,
cu moşneagu din Sascut.

460. — Ş'apuī foai iarbi dulci
nici o mindri nu măi dzici :
Nu be bani măi voinici :
fără tăti mindrile :
— Tot măi dă, voinici, dă.
Dzur, dzur, dzur, mindrili meli
celi nanti supţireli
parei-s trasi priu ineli,
priu ineli, prin verigi
cum is dragi la voinici.

(Auzite de la Vasile Babălan, de 72
anī, din Tătăruşī, Suceava).

461. Frundzuleana trii maslini
ardi inimioara-n mîni.
Ardi, ardi, nu si stingi
ş u-ari guri si strigi.
Ardi, nu si potoleşte,
nimăruī nu jălueşti
cu uritu greū trăeşti.
Of, urit posomorit
tari m-ai măi hrenuit,
ca ciara m-am ingalbiuit,
ca cucuta m-am negrit,
ca ciucoaria m-am uscat,
ca iarba m-am leganal
(Auzit de la V. T. Frij, de 32 anī,
din Tătăruşī.)

462. — Frundzi verdi di-abănos
pi drumu lări din glos
meri pufu mînios,
cu cameşa nispalati,
cu cica uiratidzati,
cu gura uisărutati.
Şi ti duci, puīule, duci,

și ti duci la Odobești
 mă rog și nu zăbăgești.
 S-aduci vin și s-aduci poami
 și ști Lița c-o fos[t] toamui.
 Di-î zăbăgi, bădiți, mult
 mi-î găsi moarti-n pământ.
 Da di-î zăbăgi v-o luni,
 mi-î găsi pi cîmpci nebuni
 culegiu la matraguni
 cu basmaluța pi mint:
 di-î zăbăgi plui-m post
 mi-î găsi pi cum am fost.
 Ciu îi treci pi la noi
 și-î puî cloputi la boi,
 și zbiciușcă di matasi
 și mui îi-aud eū diu cast.
 Bolnavi di m-oî afla
 eū la maica m-oî ruga,
 feriasta mui-a destupa 1)
 lo(t) la tini m-oî uita.

(Auzit de la V. Babălău)

Culese de **A. Vasiliu**, inv.

463.— Foaie verde iarbă lată,
 scirbitu-î omu cu gloată :
 plu ce-î gloata mitité
 scirbitu-î și nice pré ;
 gloata dacă crește mare
 scirba sfîrșit nu mai are.
 De-î fecior, il ie 'n catane ;
 de-î fată, năroc nu are.
 De-î fecior, il cătunește ;
 de-î fată, să văduvește.
 Pin ce 'nsoară și mărită

inima lui mult îi friptă.

Auzit de la Gih. Niga
 din Fundu-Moldovei (Bucovina).

464.— Foaie verde de-alior,
 la sîntină la isvor
 să 'utilnește-un om c'un dor
 și să mustriă pînă mor.
 Tot așa zicea doru:
 că de dor moare omu.
 Latre doru ca și-un cine
 că de dor nu moare nime.
 Șapte doruri c'am dorit
 și iată că n'am murit,
 dar de unul ce-l dorese
 simțese c'am să 'nebunesc.

Auzit de la Ioan Lascar
 din Crucea Broșteni (Suceava).

465— Frunză verde trei castale
 un flăcău c'o fată mare
 s'o dus sara la primblare ;
 ei atita s'o primblat
 pînă'n dragoste s'o dat.
 Frații ei o auzit,
 murgii că i-o polcovit,
 cu polcoave de aramă
 ca să fie piu' la vană.
 Frațiorul cel mai mare
 o 'ntins pușca de călare,
 frățiorul mijlociu
 o 'ntius sabia din briu,
 frățiorul cel mai mic
 cel mai mic și mai voiuc.

1). Spun bătrînii, că mai de mult nu erau foresti de sticlă ca astăzi, ei numai să facea la casa locul undă a li forestile puse, apoi să punea burduf (pole de oac bine grăjită) supțiro, care lumina casa, dar prin care nu puteai vede nimie afară. In acest cîntec, care arată a li cam vechisor, nu zice: «po forestă m-oî uita», căci nu putea vedea nimica, ei numai despriuzind-o sau cum zice cîntecul «destupînd-o», putea să să uite pentru a vedea pe «badița» oi.

mic de stat și bun de sfat
din gură o cuvîntat :
Stați frați nu vă împușcați,
că așa-i riindul fetelor
ca și vara merelor ;
ele plu ce-s tierele
stau pe creangă 'nșirățele,
iară dacă 'mbătrînesc
cad pe jos și putrezăsc
nimărul nu trebuesc.

(Auzit de la Cozan I. Maria din
Crucea.)

466. — Luncă, luncă mult ești
lungă,
stau trei voinici să ajungă :
trei voinici cu trei cai mici.
Și murguși-s verișori,
și voinici-s frățiori.
Intr'un capăt de luncuță
este mindră pocuță ;
în mijloc de poeniță
este-o răce fiutiniță
zidită cu lămîiță,
și 'n mijloc de fiutiniță
este-un mindru stejărel
cu fruuza de petrinjel.
Iar jos lîngă stejărel
este un pat mindru rotat

(Auzit de la Nastacuța Th. Cozan. din Șerpele, căt. Crucea).

din patru seinduri de brad.
Da pe pat ce-i așternul ?
Iarbă verde de la Prut,
otavă de la pămînt
cergă nouă de la lîrg.
Da pe pat cine-i culcat ?
Vasilică fărîmăcat.
Da cine l-o fărîmăcat ?
Două fete dintr'un sat
și-o nevastă cu bărbat.
Dar cu ce l-o fărîmăcat ?
Cu surcină diu grădină,
cu apă de la fiutluă,
cu stîlciță din portiță,
cu păr galbăn din costiță,
cu-o pană de liliac
ca să nu deie de leac.
Vasilică, struț de flori,
orî mi le scoală orî morî,
că mie-mi vin peșitori.
În toată. Lei cîte doi,
și sîmbăla cîte ciuci
să mă ducă de pe-aiçi.
— Eu așa m'oiu scula
dacă tu mie mi-i da :
mură coaptă 'n postu mare,
sloi de gheață 'u dric de vară,
buți de caș în dric de iarnă.

Culese de **Leon Mrejeriū**. iuv.

467. — Bădiță cu cușma neagră,
du-mă 'n lume de și-s dragă ;
de și-i rușine cu mine
fă-mă brîu pe lîngă tine ;
de și-i rușine cu brîu.
fă-mă lumină de său
și mă leagă 'n siuul tău.

Și uude vei iusera
lu l'aprinde lumina.
Asta-i lumină de său
drăguță din satu meu ;
asta-i lumină de ceară
du-mă bade 'u a mea țară.

468. — Foae verde sălcioară
mi-o eşit Bujor în țară.
Bujor pradă și omoară,
pe cîcoi mi-i bagă 'n boală.
Icea 'n vale, cole-n vale
strig' un glas duios cu jale,
și nu-i glas duios cu jale
ci e glas de fală mare.
Ici în vale la fîntină
două fete spală lină,
bujor le ține de mină.
Ici în vale la piriu
două fete spală griu,
bujor le ține de briu.
Ici în vale la Pulita
două fete culeg linte,
bujor le scoate din mînte.

469. — Firicel de iarbă neagră
răsai lună, răsai dragă,
să se vadă prin livadă,
să cosese pelin și iarbă.
să dau mîndri să-mi desfacă.
Am să-î dau un leu bătut,
sa-mi disfacă ce-a făcut,
că nu pot să te mai uit.
Toată noaptea mi stai în giud;
nici nu-s noaptea cu somnu
nici nu-s ziua cu lucru,
tot la tine cu giudu.

470. Ş'apoi foae de bujor
cărăruşă la ocol
crească iarbă și mohor,
m'am iubit c'uu domnişor ;
dar mămuşa m'o simşit.
la tătuşa m'o pirit.
Tatuşa s'o suparat,
de minuşa m'o luat,
la chilie m'o bagat,

pe chilie-o pus lacată,
pe lacată-uu slan de peatră.
Eu tinără și 'nlocată
mă uitai pe sub lacată.
văzui soare răsăriud
fete cu flăcăi şăzînd.
numai puiul meu plîngînd ;
văzui soare răsărea
-- fete cu flăcăi juca
numai puiul meu ofta ;
da-ñ-ar D-zeu un vînt,
să dea peatra la pămînt,
lacata a rugini
cî la tine oîu veni
și noi iară ne-om iubi.

471. — Foilița mărute
ie-mă 'n brațe dorule,
de mă trece vadurile
și toate pădurile,
muntele cu florile
ca să-mi văd surorile.
Că eu trăesc cu străinii
de-o scăzul carnea pe mine.
Stați surori s'o cîntărim ;
nici o litră nu găsim
nici o litră, nici o ceașcă
că de dușmanî nu-i remasă ;
nici o ceașcă, nici un dram
că î mîncată de dușmanî.
Rău-î maică prin dușmanî
ca vara disculți prin scai.
Foilița de alior
am avut un puișor
și s'o dus și u'o lasat
nu știu pe-a cui min' o 'ntrat.
Pentru tine puișor
nici noaptea nu pot să dorm.
Cînd adorm noaptea măi bine
visez puiul lîngă mine ;

mă trezesc
și nu-l gădesc.
cu dorul mă viujolesc,
cu jă're mă prăpădesc.

472. Foilița lamiță
scoală, scoală, măi hădiță,
că de cînd nu-ți este biue
nu te-ai mai uitat la mine.
Da te scoală și te uită
cum te plîng cu jăle multă,
cum te plîng, cum te jălesc
și de jăle mă sfîrșesc.
Of! nu pot merge 'n picioare
că măi mă sfîrșesc de jale,
și te 'ntoarnă și te uită.
cum te plîng cu jăle multă.
Of! cum te înduri de mine!
de mă lași să plîng după tine;
vin de mă ie și pe mine
să fiu la un loc cu tine

473.— Foiliță de-alunică
trece Mircea prin potică,
și 'utilniră o felică
care purta cofă 'n mină
cu apă de la flutînă
— Copiliță stăi să beu
recori-te-ar D-zeu!
— Eū mă tem, măi dragul meū!
— Copiliță nu te teme.
că el de te-a bănuī
cu paloșul l-ouū lovi
cu pămînt l-ouū învăli.
Felișoara că-i spunea:
Pleacă'n vale pe sulsiuă
că-i găsi o cofă plină,
scoasă chiar de mina mea
și descalică ș'o bea.
Be-o toală, dacă-i vrea.

da-ți fă cruce peste ea
și să-i suflă peste față
să uu fie descintată,
de vr'o babă blastamată,
să te-ajungă vr'o nălucă
și 'n pădure să te ducă.
Felișoara-i spunea iară.
El mereū o năvălea
și cruce că nu-și făcea
nici nu sufla peste apă
și hau cofa de-odată,
și-l lovi un dor de fata.
Si 'nghiți de două ori
și-l luară reci flori,
și 'nghiți și de trei ori
și-o picat chiar mort in flori.

474.— Foae verde de-o călină
pe cel deal, pe cea colină
este-o creangă de sulfină.
bate vîntul ș-o alină:
dar uu-i vina crenguței
cum e vina mămuței
că nu mă lasă a iubi
cu cine m'oi potrivi.

475.— Ș'apoi foae de uu spanac
păsărea de pe harag
rău m'ai blastamat să zac
ori de ceri, ori de varsat,
ori de dor de-amorezat

476.— Ș'apoi foae bob orez
Mariță cu ochii verzi
eși afară de mă vezi
pîn ce sunt griele verzi.
că dacă s'ar secera
tot îi plînge și-i ofla.

477.— Foae verde măr cireș

de s'ar face dealu șăs
și pădurele ovăs
să vad de unde-am purces.
Am purces de la Putna
de la puica Calinea.
Am lasat-o sănătoasă
șede la gherghef și coasă.
Nu știu coasă ori discoasă
știu că lacrimi multe varsă.
Arde inimioara 'n mine
ca 'ntrun cuploraș de piuc,
nime 'n lume nu mi o stinge
nici scripcariu cu scripea
nici cobzariu cu cobza,
numai puica cu gura
imi potoale inima.
— Chiralină lină
floare de grădină!
rumăună copilă
vină 'napoi, vină
că tu t-ai uitat
scurtelcuța 'n pat.
— Ba eu n'am uitat

că eu am lasat
de necazu meu
de uritu tău.
— Chiralină lină
floare de grădină!
vină 'napoi, vină
că tu t-ai uitat
papucii sub pat!
— Ba eu n'am uitat
că eu i-am lasat
de necazu meu
de uritul tău.
— Chiralină lină
vină 'napoi, vină,
ca tu t-ai uitat
inelu pe masă
ineluș de-argint
care ai logodit.
— Ba eu n'am uitat
că eu am lasat
de necazu meu
de uritu tău.

M. Lupescu.

(Culese din județul Suceava).

SNOAVE

Greul la anul nou.

Se zice că la Greci e obiceiul că la anul nou fie care familie adună toate lucrurile ce au în casă (se vede că nu mai au alt ceva pe afară) și le face grămadă în mijlocul casei, ca să vadă cât de mare a fost grămada anul ce a trecut, adică cam ce avere au. Apoi se așează femeia într-o parte a grămezei, iar bărbatul în cealaltă parte și strigă bărbatul către femeie: „mă vezi? mă vezi?“, iar femeia -i răspunde: „*anul ăsta te vad, la anul să nu te mai vad!*“.

Gazda și musafirul.

Un om odată se duse în vizită la un prieten Rămîne în acea

zi la masă la el, ba și seara. Doarme acolo. A doua zi așa, a treia așa, ba și a patru zi. Omul fiind că avea musafir, ca ori care trebuia să gătească bucate mai bune și altele multe, care fiind e singur, nu le face. Văzînd că musafirul nu mai pleacă, și cum gazda sa era și cam ecouoamă, se vorbeau mereu între dîușii (om și nevastă) cum ce să facă să scape de musafir; nu găsea nici un mijloc, cu care să-l facă să plece, fără să-l supere.

Intr'o zi el zice nevestei : nevastă ! mîine o să mă fac că caut ceva și să răscolesc prin casă, necăjit foc. Musafirul văzîndu-l așa necăjit îl întrebă : „De ce te ai supărat așa tare ? Ce cauți și nu găsești ? Cum să nu mă supăr frate ? Caut un contract și nu-l găsesse ; invinovățînd și călînd rău către nevastă. Ce contract cauți ? Il întrebă din nou musafirul. Contractul cu casele, să văd dacă le am luat în tovărășie cu D-ta, că mîine este termenul de plată a chiriei.

Musafirul, fiind om foarte avar, cum auzi asta, îi răspunse repede : nu mai căuta, uene, degeaba, căci știu eu bine că nu stulem tovarășii ; eu plec acum.

Astfel scăpă gazda de musafirul hurdu-belea.

George Popescu-Ciocănel

Licențiat în Litere.

Fost revisor școlar.

Profesor la Gimnaziul din Tirgovîște.

DESCÎNTECE

De mușcătură de șerpe

XI.

Pasăre albă codalbă, din cer sbura, pã bucium să punea ; buciumu să umfla și șarpele crăpa. Dar dă leac ce-l dă ? Apã ne'n-cepută de la puț adusă, uia dă alun, vișă relezată, peste gard aruncată, mușcătura dă șarpe vindecată.

Se descîntă de trei ori în apă neucepută, cu un băț de alun, unul de vișă și un paiu din mătură, pe cari le aruncă peste un gard, împreună cu apa, după ce mai lutăt a udat pe bolnav la rană.

XII.

Plecă (cutare) pã cale, pã cărare, să 'utilui cu n șarpe balaor mare ; îl mușcă, îl venină ; începă a să văila, iar Maica Precista din cer l-auza, pã scară dă argint pã pãmînt să cobora, și cu vișă

de vie să ntilui și-i zisă: -- Buna dimineață, viță de vie, — Mulțămim sntă Mărie. — Snta Marie zise: — Viță de vie, să ei cu tine o bită dă bozie, o bită dă soe și una dă alun, și să lovești pă balaor, să vindece mușcătura, să scoață veninătura. -) Nouă buți legate, nouă dăslegate ²⁾, să să vindece mușcătura, să cure veninătura, cum cură rachiul pă țăvile cazanului, așa să cure veninătura șarpelui ³⁾; cum cură vinu pă blană, așa să să vindece rana ⁴⁾. Intr'o poenită este o flutiniță, și pă flutiniță o pasăre postriță, pă bucium să puse, bucium s'aprinse, nouă ploți dete, și focu să stinse, vița dă vie luată, pă gard aruncată, mușcătura dă șarpe să fie vindecată.

XIII

Șarpe veninat și bălțat, mușcătura dă șarpe și dă șărpoaică și dă balauroaică, cum cură din viță vinul, așa să cure din (cutare) veninu.

— Se descintă în apă cu o cracă de alun, se udă rana și-i dă să guste.

(Auzite de la Ioana Costăchioaca, din Ceparit Bărsăști, Argeș).

Culese de Gh. Rudeanu

XIV.

— Tu, nespălatule, ce șezi pe lădoiū? — Oiu ședea, că am mușcat pe cutare și nu moare. — Da de ce l-ai mușcat? -- L-am mușcat că m-a căleat, oasele m-a slărămat. — Da nu ți i frică că te-oiū bate cu băl de alun, dinții să-ți sfărim, ochii să-ți eruntezi, veninul să ți-l verși în pământul Palestinei, în pârăul lui Iordan unde s-a creștinat Hristos, în ziua lui sfinț Ion, amin.

(Auzit de la Maria V. Axinte Feraru, din Buhoei, Bacău)

Cules de I. Dimitrescu Durău.

DE BUBE DULCI.

Tu, floare frumoasă, pusăși masă dă mătase, pă toate bubele le chemase, numai p'ale dulci uu le chemase, și ele să miniase, rău să ofilase, din vîrf să plecase, din rădăcină să uscasse.

2). Bucata acoasta se repetă de trei ori
3, 4, 5]. Se repetă de trei ori.

— Se descintă cu un paiu în balegă de vacă cu care se moaie pe buche, și după aceea o lipește pe coș să se usuce, ea împreună cu ea să se usuce și buchele.

DE LUAREA CUȚITULUI.

Ija mijă, ai pus cuțitu la cutare, nebolezat, negrijit, uestpovedit și necununat; eū il iaū bolezat, grijit, spovedit și cununat. D'o fi cuțit diu știute, cuțit dă la cumnată, cuțit dă la surală, cuțit dă la vecină, dă la parte hărbătească, și dă la parte femeiască, cuțit dă la volnic, sau dă la fată mare, cuțit dă la miază-noapte, dă la mează-zi, dă la răsărit sau dă la apus, ori diu ce parte ar fi, eū și-l iaū și și-l întore de nouă ori mai mult. Să eși cuțit dă la cutare, diu inimă, diu ficat, diu mîni, din picioare, diu creierii capului, să rămie cutare curat, luminat, ca argintu stricurat, cum D-zeū l-a lăsat.

— Acesta se zice de nouă ori cu cuțit cununat de trei ori, sau de 9 ori cu un fier de plug și o secere; aceste trei le arde în foc de trei ori și le stinge în apă curată pe care o bea bolnavul, și se udă.

DE RÎIE

Tu, piatră vinată, eū te cumpăr din tirg, nu dă frumoasă, ci ca să scoți rîea dă la cutare: pină simbătă, în rîie românească, rîie căprească, r. epească r. porcească, r. ligănească, r. turcească, r. călugărească, r. ovreiască, r. păsărească, ori ce fel de r. o fi, r. diu lele, r. măgărească, r. soră cu sfrinția, r. picinginoasă, dă 99 dă neamuri, să eși dă la (cutare), să eși pină simbătă din măduvă'n os, din os în vine, din vine'n carne, din carne'n piele, din piele'n obiele, din obiele'n casă, din casă afară, să treci în altă țară, peste munți, peste hotare. Eū cu acu te înțep. cu mătura te mătur, te sfărîm, te risipose, te luîduesc, să treci diu țară'n țară. Cum nu poți cu răbda nemincat, nebăut, ne'mbrăcat, ne'ucălțat, așa să nu poți tu răbda, pă trupu (cutărnia) să eși și să le duci, (cutare) să rămie curat, luminat, ca argintu stricurat, cum D-zeū l-a lăsat.

— Acest descîntec se face în unt de capră roșie, se amestecă piatră vinată și pucioasă, se unge bolnavul cu acest unt și se face sănătos.

DE MUTA PĂMÎNTULUI

Tu, muta pământului, ești din vatra focului, și te du la (cutare) pă umeri, cu coada să-l plesnești, cu ciocu să-l ciocănești, gura să i-o muțăști, limba să i-o scurtezi, mîinele să le giungești, picioarele să le ologești, ochii să-i orbești. Tu mugeo cu mugata să amuțești gura lu cutare, să-l ciungești, să-l ologești, să-l amuțești, soarele 'n piept și luna 'n spate, că vorba cutăruia nu să mai poale înaintea zapciului și a judecătorului înormolocu pământului. — Cum a amorțit pământu toată lumea, așa să amorțască gura lu (cutare) dă rău asupra lu (cutare). Petre, cum ai împietrit pietrele, cremenele și lemnele, așa să împietrească gura lu (cutare). Liuă dă oae, gura lu (cutare) să să moae; liuă dă berbece, gura lu (cutare) să să lege.

— Se descintă privind într'un vas cu apă neincepută care, după descintec, se varsă pe locul pe unde trece acel dușman, sau se bagă în stîna de unde bea el apă. Acest descintec se face celui dușmănit de o persoană oare care.

DE SOARE SEC.

Am gîndit că soarele sec e 'n cap; el a fost în lac ¹⁾. Soarele sec are nouă surori, capul mai are un dor; vine o sor și ia un dor; verdele codrului tău ia doru capului meu. Fugi isbitură că te ajunge stropitură, ești din cap și dute 'n lac.

— Se descintă în apă, seara, cînd se vede soarele în apă. În modul următor; se ia 9 pietricele, și se duce la o apă unde se vede soarele în ea, și de 9 ori zice descintecul, aruncînd fie-care dată una din cele 9 pietricele.

DE DRAGOSTE

Plecatu joi de dimineață pe potecă neumblată; mă 'ntilni cu Maica Precista în cale. — Buna dimineață (cutare), ce vâicărești? — Cum nu m-oîu vâicăra, că tot uritu l-a aduat, pe fața mea l-a arucat. — Maica Precista d'auza, de uriciune o spăla, cu buciumu buciuma, toată dragostea o aduua, pă (cutare) o arunca. Tu, sfînto soare, ai 12 raze, 6 dă-le lu (cutare), și 6 oprește-le fie; cum luminează peste toate luncile, peste toate grînele, peste toate mesele.

1) Se repetă de trei ori.

peste toate casele, așa să se isbească (cutare) după cuvîntu cutăruia, după slatu lui, după urma lui. Luaiū mură din gură și dedei pe față dă obraz, să moară toată lumea dă uacaz; cum să bate limba dă ceru guri, dă măsele, dă dinți și dă gingii, așa să se bată tot no-rodu, și mai cu samă (cutare) dă cuvîntu lu (cutare).

— Se descîntă în apă sau în mîere, cu busuțoc, și bea și se unge.

(De la Ioana Costăchioaca).

DE TUSE.

Voi d'ai răi căești, d'ai răi răcești, s'ai răi ursești, d'ai răi luptești, d'ai răi țigănești, d'ai răi turcești, d'ai răi românești, d'ai răi călugărești, tuse din Icle, t. din răni, t. d'ai răi, t. călugărească, t. din apă rea, să ești din piept, din git, tuse dă noapte, t. dă ziua, t. săsască, t. ciinească, t. călugărească, t. ursească, t. românească, lu să ești, să nu mai tușești; tuse din Icle, t. d'ai răi, t. cu cășunătură, t. din băutură, t. cu isbitură, tu să ești, că dacă nu-i ești de voce, îi ești dă mare nevoie, și 'n apă te-oîu îneca, cu cuțitu te-oîu tăia, cu fusu te-oîu înșapa, cu mătura te-oîu mătura, în apă te-oîu îneca, cu cuțitu te-oîu depărta; cutare nu vă ști ținea, nu vă ști adăpa. Hu! ursarilor, hu! țiganilor, hu! măgarilor, hu! cailor, hu! telegarilor; tu nu mîna răutățile și boalele și zăcerile, și te du prin păduri dese, prin scorburi, prin bolovanî, prin bălți părăsite, că d'acolo vă luați și vă căpătați, acolo zăceți să vă prăpădiți.

— Se descîntă în apă și în usturoiū. Cu apa se spală, și usturoiul îl mininecă copt, și se fierbe rachiū pe care-l bea la căldură. Dacă bolnavul o fi cîntărit, se cîntărese și aceste lucruri.

DE VENIN.

Tu, venin din zece, venin din 9, v. din 8, v. din 7, v. din 6, v. din 5, v. din 4, v. din 3, v. din 2, v. din unu, v. din nici unu; tu v. din uacaz, v. din amor, v. din apă, v. din mîncare, v. din supărare, v. cu băutură, v. cu umflătură, nu umfla, nu junghia, și ești dă la cutare, din băcerile inimii, din b. bojogilor, din b. rânunchilor, din b. ficașilor; nu durea, nu cuțita, și ești dă la cutare cu toate amărăciunile, cu toate umflăturile, cu toate veninurile, cu toate cușitele, din toate lucheeturile, și din tot trupu cutăruia. Cocoșii cîntară, răol și venin mîncară, cū rămăseiū ușor ca și un bujor.

— Se descintă în 9 boabe de meiu, pe cari le bea în apă, noaptea, la ciutarea cocoșilor.

(Auzite de la Ion Tomescu, din Rudeni, Argeș).

Culese de G. Rudeanu.

PENTRU ADUSUL LAPTELUI.

S'a sinicat și mlnicat (numele vacii) și la cireadă a plecat : la giunătate de cale i-a eșit stricătorile, fărnicătorile, de coarni-o ciuulat-o, de coad'o scurtat-o, dulcele și mana i-o luat-o, ea o purces cu un glas mare răncăluind, bonecăluind, nime n'o auzit-o, nime n'o văzut-o. — Maica Domnului o auzit-o. Maica Domnului o văzut-o. — Ce te răncăluești (numele vacii), ce te bonecăluești ?—Cum nu m'oi răncălui, cum nu m'oi bonecălui, eu m'am mlnicat și m'am sinicat, și la cireada am plecat : stricătorile și fărnicătorile înainte mi-o eșit, de carne m'o ciuitit, de coadă m-o scurtat, dulcele și mana mi-o luat. — Maica Domnului o zis : — Nu te mai răncălui, nu te mai bonecălui, și du-te la (numele descintătorului sau descintătoarei), care descintă, că ea te a descintă cu răchită rășădită, cu buruiană din fața isvorului, laptele să-ți isvorească, părul-ți să se uetezească ; coarnele ți s'or împreună, părul ți s'a neleză, dulcele și smintina ți-a spori. De prin toate isvoarele laptele și smintina a veni, de prin toate erghili, și din toate florile, smintina să-ți sporească și laptele să-ți isvorească.

— Acest descintec se face în modul următor : Se pune într'un căuș cu țărițe și un bulgăr de sare, crengă de răchită, buruiană din fața isvorului. Sarea se duce într'un mușuroi cu furnică împreună cu o bucată de pine, și se zice : Furnicilor să umblați țara în lung și în lat și să aduceți mana (numele vacii) că eu vă ciustesc cu pluc și cu sare. — Se lasă trei zile în mușuroi, și apoi se pune în țăriță și se dă vacii.

(Auzit de la Maria V. Axinte Ferariu).

Cules de I. Dim. Durău.

Note bibliografice.

Lazare Sainéan : *L'Etat actuel des études de Folk-Lore*. — Paris, Librairie Léopold Cerf (12, rue Sainte-Anne), 1902. — Acest studiu

al D-lui Lazăr Șăineanu, profesor liber la școala de Studii Inalte (Ecole des Hautes-Etudes) din Paris, este lecțiunea de deschidere al unui curs liber, făcut de D-sa la aceea școală, despre *Folklorul balcanic în relațiunile sale cu mitologia clasică*. În 30 pagini de un stil concis, D-l Șăineanu arată destul de lămurit că nici una din teoriile asupra originii basmelor (și ale celorlalte producțiuni a genului popular) nu se pot susține cu succes. D-sa atacă, mai cu seamă, teoria istorică a lui Benfey susținută și dezvoltată, în mod magistral, de savantul Cosquin, după care folklorul universal are un singur izvor: India. Se găsește, însă, basme zise de origină indiană pe cari și le povestiau deja egiptenii, contemporani ai lui Moise: sunt basme cu un fond comun popoarelor celor mai independente în timp și în spațiu, basme necunoscute indienilor... sunt, în fine, atâtea încurcături din cari partizanii acestei teorii nu pot să iasă cu succes. — Nici teoria antropologică nu poate fi susținută cu succes. „Această școală preocupată numai de a descoperi urme de ale umanității preistorice, sau rămășiți de obiceiuri vechi, face în general o completă abstracție de puterea creatoare a imaginației populare, care inventează pentru plăcerea de a inventa, și mai cu seamă face abstracție de concepțiunile menite a scoate la iveală preocupățiunile morale ale acestei lumi deosebite.” — Când cetim cu atenție un număr de basme, zice D-l Ș., rămânem surprinși de modul particular cum sînt privite ființele și lucrurile. Poporul pretutindeni a privit lucrurile prin o prismă cu totul deosebită de aceea a eugelătorilor și a moralistilor. Așa, totdeauna și pretutindeni poporul a manifestat o predilecție pentru cei mici: pentru cei slabi și infirmi, pentru ființele desprețuite de cealaltă lume, și pe cari el, poporul, se silește să le înalțe și să le îmbrace cu virtuți miraculoase. De aici, aparențele înșelătoare date eroilor, animalelor, lucrurilor din basme: căci această înclinare a imaginațiunii populare nu cunoaște nici o margine, și cuprinde natura întregă; o găsim în legendele grecești, în tradițiunile biblice, în poveștile selbatecilor și în ale popoarelor civilizate. În virtutea acestei tendinți de a da o compensație ideală inegalităților naturii, copilul cel mai mic e totdeauna mai inteligent și mai curajos: slăbiciunea fizică, ajutată de inteligență, triumfă asupra forței brutale. Aceste fapte bizare la prima vedere își găsesc explicație în această psihologie populară, care decurge din trebuința de echitate care chinuște spiritul mulțimei. În lumea basmelor, egalitatea cea mai absolută domnește pretutindeni, și toate deviațiunile aparente ale ordinii firești a lucrurilor sînt răs-

A APĂRUT :

— **DUPĂ DRAGOSTE** —

un volum de schițe și nuvele, cuprinzind 200 pagine, de

ARTER GOROVEI

Acest volum, care se vinde în librării cu 1 leu 25 bani, îl oferim, membrilor și abonaților revistei noastre, cu un leu, expediat franco.

Prețul se primește și în timbre postale.

La Tipografia și Librăria

M. SAIDMAN

FALTICENI

Se află de vânzare:

Caiete speciale divizia I-a de I. Nicolescu-Radu a 6 bani bucata.

Și caiete speciale de divizia II-a și a III-a cu prețuri reduse.

Caiete de Dictando, Aritmetică, și Caliografie a 2 lei 80 bani suta.

Topuri de hârtie de la 1 leu 80 b. în sus.

**Asemenea execută Tipografia orî-ce lucrări
cu prețuri reduse.**
